

Fullständiga svar på frågorna om **avräkningar**

Enligt Migrationsverkets huvudscenario, som presenterades i slutet på mars, beräknas mottagandet från Ukraina kosta 9,8 miljarder i år. Regeringen bedömer att en avsevärd del av kostnaderna kommer kunna avräknas från biståndet. I Migrationsverkets högsta scenario beräknas kostnaderna uppgå till 30 miljarder.

Vad anser ditt parti om att göra så stora avräkningar från biståndsbudgeten när fattigdom och hunger i världen har ökat avsevärt och demokratin på många håll går bakåt?

Med ett akut klimatnödläge och en allvarlig humanitär situation i är det minst sagt oansvarigt att regeringen valt att använda möjligheten till så omfattande avräkningar genom att minska biståndet för att finansiera mottagandet av de människor som flyr Ukraina. Sverige har alla möjligheter att vara en fristad för människor som flyr krig och förtryck och samtidigt stå upp för en biståndspolitik värd namnet.

Avräkningar från biståndet ska minimeras. Vi tycker att avräkningar från biståndet ska minimeras och fick under vår tid i regering Socialdemokraterna att begränsa detta, vilket verkar helt bortblåst nu. De avräkningar som regeringen föreslagit kommer innebära att kvinnor inte kommer få samma tillgång till mödravård, att bönder inte kommer få samma hjälp att odla mat till sitt samhälle, att barn inte kommer få gå i skolan. Sida har förklarat att de kommer behöva omvärdera hela sin verksamhet. I alla regioner och på alla områden kommer nedskärningar att göras. Följden riskerar också att bli att fler blir beroende av humanitärt stöd istället.

Biståndsmedel ska användas till att uppnå biståndsmålen. Vi accepterar avräkningar i enlighet med OECD-DAC:s riktlinjer, men det ska hanteras restriktivt. Vi ska i OECD:s kommitté för bistånd (DAC) verka för att regelverket för avräkningar inte breddas.

Avräkningar på biståndet för flyktingmottagande för människor som kommer till Sverige från Ukraina för skydd från kriget anses vara bistånd eftersom Ukraina är ett biståndsland och medlen ska säkerställa humanitär hjälp till människor på flykt.

Pandemin har slagit stenhårt mot redan utsatta och mot fattigare länders ekonomi. Vi har en begynnande livsmedelskris, och konflikterna har blivit fler, inte färre.

Eventuella avräkningar måste hållas lågt och avräkningar ska användas restriktivt. Biståndet behövs i världen.

Vi i Liberalerna är mycket kritiska till att regeringen valt att göra så stora avräkningar från biståndsbudgeten. Självklart ska medel skjutas till för att hjälpa de som flyr från krigets Ukraina, men när Sverige drar ner på sitt bistånd till den här nivån så drabbar det andra människor som även de flyr krig och förtryck. Det regeringen drar ner på i bistånd i dag kommer kosta frihetskampen imorgon.

Vi är ännu mer kritiska till hur besparingarna har fördelats. Regeringen kapar biståndet för demokrati och mänskliga rättigheter med 42 procent. Det är fel prioritering i en världs där diktaturerna är på frammarsch.

Det har länge setts som legitimt att avräkna kostnader för flyktingmottagande på biståndet om flyktingarnas ursprungsland klassas som ett biståndsland. Då Ukraina är ett sådant land menar vi att det är legitimt att kunna avräkna dessa kostnader. Avräkning ska dock främst ske gentemot utvecklingsbiståndet, inte det humanitära biståndet som används för att lindra nöd och att bekämpa hungerkatastrofer. Detta ska i stället stärkas.

Kristdemokraternas grundinställning sedan länge är att biståndet ska gå till utvecklingsländer och inte för ändamål i Sverige, och att vi bör sträva efter att uppnå biståndsnivån utan avräkningar. Det är inte effektivt och riskerar att förvärra konflikter och kriser i andra delar av världen.

Vid ett mycket stort flyktingmottagande då statsfinanserna är pressade kan det dock vara motiverat att göra viss avräkning. Vi anser att regeringens nya förslag till avräkning är alldeles för högt, särskilt när den sker för innevarande år. Det innebär att redan utlovade medel till viktiga biståndsprojekt dras in och att större problem skapas på lång sikt. Dessutom sker det i en tid då det pågår flera stora humanitära kriser i omvärlden som riskerar att förvärras av matbrist på grund av Rysslands krig i Ukraina och i en tid då Coronapandemin förvärrat existerande problem med hunger, fattigdom och bristfällig skolgång.

Stora avräkningar skapar också osäkerhet och bristande långsiktighet i biståndets finansiering, vilket i slutändan riskerar drabba de mest utsatta. Det riskerar att skapa större behov av bistånd i framtiden, med nya flyktingströmmar.

SD stödjer att 9,8 miljarder öronmärks för stöd till flyende ukrainska medborgare. Samtidigt behövs en ordentlig översyn av svenskt bistånd i stort för att verkligen fokusera på akut nöd, samt på uppbyggnad av de fattigaste länderna med potential att ta sig ur akut fattigdom. Sd anser att Sverige ska minska antalet länder vi samarbetar med, och fokusera på dem där vi med vår kompetens kan göra mest nytta, men bidra till att en fördelning görs mellan europeiska givarländer av biståndsländer för att matcha kompetens och behov så bra som möjligt.

Anser ditt parti att det bör finnas ett tak för hur stora avräkningar som kan göras?

JA

Vänsterpartiet är kritiskt mot systemet med avräkningar och inte minst bristen på transparens och insyn.

JA

Miljöpartiet motsätter sig ett urholkat bistånd där kostnader för att ta emot flyktingar i Sverige tas från biståndet. Biståndet ska gå till att bekämpa fattigdom, inte till oskäliga administrativa kostnader eller militära insatser. Skatteflykt och stora skuldbördor är fortfarande svåra hinder för fattiga länders utveckling.

JA

Vi står upp för att målet om att den årliga biståndsbudgeten ska uppgå till 1 procent av bruttonationalinkomsten, BNI. Huruvida det ska finnas ett tak för avräkningar måste fattas beslut om i relation till det årets biståndsbudget och de anledningar som finns för att göra avräkningar.

JA

Eventuella avräkningar måste hållas lågt och avräkningar ska användas restriktivt.

JA

Det behövs en kvalificerad diskussion om avräkningsprinciper, som man sedan följer när kriser uppstår, istället för att man försöker laga efter läge. Sverige måste också verka för att de avräkningsprinciper som OECD/DAC slår fast resonerar med de svenska principerna. Vi tycker att demokratibistånd till förändringsaktörer i länder som är ofria men inte fattiga, som till exempel Ryssland, Singapore eller Saudiarabien, också ska räknas som bistånd.

NEJ

Avräkningar ska göras efter en bedömning av i förhållande till de finansiella behov som finns, dels inom ramen för flyktmottagandet, dels inom biståndet.

JA

Avräkningar på biståndet bör generellt undvikas, av principiella och effektivitetsskäl. I särskilda situationer, som vid ett mycket stort antal människor på flykt, bör ett tak för avräkningarna för flyktkostnader fastställas. Detta skapar bättre förutsebarhet, förutsättningar för ansvarsfull planering och långsiktighet i biståndets finansiering än idag.

Avräkningar bör inte göras i ändringsbudget. Om avräkningar inte kan undvikas, bör de aviseras i god tid och inte genomföras för innevarande år. På så sätt undviks den skadliga ryckigheten, och avräkningarna kan huvudsakligen göras från uppräknigen av biståndet snarare än från redan utlovade medel.

NEJ

Nej, hur stora avräkningar som behövs måste bedömas utifrån hur situationen i Ukraina utvecklas och även utifrån hur krisen utvecklas även i grannländer som Belarus och andra europeiska grannländer till Ryssland. Sveriges bistånd till andra länder måste liksom andra kostnadsposter hållas under kontroll och ställas mot andra behov.